

Marlin

T. GREENWOOD

DE VERDWIJNING VAN SALLY HORNER

Spannende roman over een zaak
die Amerika jarenlang in de greep hield

T. GREENWOOD

**DE VERDWIJNING
VAN SALLY HORNER**

De Fontein

Sally

De meisjes op school hadden een club, een geheime club met geheime regels. Achter de speelplaats, onder de donkere bladeren van de bomen, duwden ze de gestolen scheermesjes van hun vaders tegen hun mollige duimen en keken hoe het bloed eruit druppelde, waarna ze hun duimen tegen elkaar duwden en elkaar trouw zwoeren. Sally Horner bespioneerde hen vanaf de schommel waarop ze zat, haar schoenen sleepten door de modder en ze had haar vingers rond de kettingen geklemd. Ze bestudeerde hen terwijl ze in een cirkel stonden, het metalige bloed opzogen en met hun tong over die gewichtige wonden likten. Ze spitste gebiologeerd haar oren om de gefluisterde eed van deze vriendinnenclub te horen.

Later, toen ze tijdens de lunch zoals gewoonlijk alleen aan een tafeltje in de kantine zat om haar boterham met pindakaas op te eten en het goudkleurige vel van haar butterscotchpudding te halen, gluurde ze naar hen. Haar behoefte om te achterhalen wat voor soort club ze onder de rode eikenbomen hadden opgericht was onweerstaanbaar, hoewel het haar bijna tien minuten kostte om haar lunchblad op te pakken, naar hun tafeltje te lopen en iets tegen hen te zeggen.

‘Mag ik hier zitten?’ vroeg ze zachtjes aan Irene, het meisje met haar dat haar deed denken aan de witte, pluizige haren in de vruchtzakjes van een zijdeplant. Ze keek naar haar op en richtte haar aandacht vervolgens weer op haar vriendin.

‘Ik zag jullie in de pauze,’ ging Sally met een glimlach verder.

‘Je hebt niets gezien,’ zei Bess, een meisje met rood haar.

‘Dat heb ik wel. Bij de bomen. Het zag eruit alsof –’

‘Ben je soms een spion?’ siste Irene. Haar ogen waren ijsig blauw.

Sally schudde haar hoofd en keek naar haar schoenen. Dit was een vergissing.

‘Het is een club,’ legde het derde meisje uit. Sally keek op en zag dat ze naar haar glimlachte. Ze had zwart haar, donkerblauwe ogen en een V-vormige haarlijn. Ze deed Sally aan Elizabeth Taylor denken. ‘Een geheime vriendinnenclub, een zusterschap. We hebben een eed afgelegd.’

Sally dacht aan haar eigen zus, Susan, die helemaal in Florence woonde sinds ze met Al was getrouwd. Soms werd ze ’s nachts wakker en verwachtte ze dat haar zus in het andere bed zou liggen, waarna ze zich herinnerde dat Susan niet meer thuis woonde. Het gaf haar een hol gevoel in haar hart, als een leeg conservenblik.

‘Je mag hier wel zitten,’ bood het donkerharige meisje aan. Ze gebarde naar een lege stoel.

Sally ging zenuwachtig zitten. Irene snoof en schoof haar stoel met tegenzin opzij om plaats voor haar te maken, waardoor de metalen poten over het linoleum schraapten.

‘Ik ben Vivi,’ zei het meisje met het zwarte haar. Ze gaf Sally een hand. ‘Jij zit toch in onze klas?’

Bess rolde met haar ogen. ‘Ze zit al eeuwen in onze klas. Haar vader was dronken geworden in Daly’s en toen –’

‘Wil je bij onze club?’ viel Vivi haar in de rede.

‘Meen je dat?’ vroeg Sally.

‘Vivi!’ zei Irene berispelend, maar Vivi keek haar afkeurend aan.

‘Ik bedoel, dat zou gaaf zijn,’ zei Sally. Ze deed haar best om niet te gretig te lijken. ‘Als jullie nieuwe leden toelaten.’

Irene zoog het laatste beetje van haar melk door het rietje op, stond op en zette haar handen op haar heupen, haar ellebogen scherp als scheermessen. ‘Oké, maar dan moet ze ingewijd worden. Niet iederéén kan zomaar meedoen.’

‘Wat moet ik doen?’ vroeg Sally.

‘Je moet iets stelen,’ antwoordde Bess.

‘Bij Woolworth’s.’ Irene leek te improviseren. ‘Na school.’

‘O,’ zei Sally. Ze vond het plotseling niet zo’n goed idee meer. Stel dat ze betrapt werd? Een keer was ze per ongeluk een winkel uit gelopen met een appel waarvoor ze vergeten was te betalen, waarna haar moeder haar had teruggestuurd met een stuiver en de opdracht om haar mis-

daad te bekennen. Vervolgens had ze een week lang elke avond moeten afwassen om die stuiver terug te verdienen.

Vivi keek haar verontschuldigend aan.

‘Dat is wat je moet doen als je bij de club wilt,’ snauwde Bess. ‘Anders kun je het vergeten en hoef je ons niet meer te volgen.’

Sally voelde haar wangen branden. Ze wist dat ze anders was dan deze meisjes, met hun glanzende haar en perfecte glimlachjes. Sally droeg zelfgemaakte jurken en tweedehandsschoenen, terwijl de kleren van deze meisjes van J.C. Penney kwamen. De glimmende koperen munten die ze in hun loafers stopten glansden in de zon. Ze waren stralend en helder als het licht, dacht Sally.

Deze meisjes woonden in de mooie woningen die vlak bij de school stonden, omringd door hekken en met kanten gordijnen voor de ramen. Ze kon het gebraden rundvlees en de aardappelen die dropen van de boter bijna ruiken, kon de lieflijke, heldere stem van Doris Day op de radio bijna door de open ramen horen. Ze zag de moeders met hun schorten en de vaders met hun vriendelijke, zachte stemmen voor zich. Sally woonde daarentegen alleen met haar moeder in een verwaarloosd rijtjeshuis in Linden Street en zowel haar echte vader als haar stiefvader, Russell, waren lang geleden verdwenen. Ze kende de verhalen die de mensen over haar stiefvader vertelden, had de gefluisterde speculaties gehoord. (Ze hadden gehoord dat hij het met een touw had gedaan, in de kast. Met een geweer, in de kelder. Iemand had verteld dat het zo niet was gegaan. Hij was zoals gewoonlijk dronken geweest en was op een nacht vanaf Daly’s Café het spoor op gelopen. Dat was inderdaad de afschuwelijke waarheid.)

Ze wist dat er achter haar rug werd gefluisterd, dat ze de draak met haar staken. Toch hunkerde Sally ernaar om erbij te horen en ze bestudeerde de meisjes met dezelfde verbazing en liefde als ze de wetten van het universum bestudeerde. Ze beschouwde hen als de zon en zichzelf als een kleine, kalme planeet die in een baan om hen heen cirkelde. Ze vergaf het hun als ze gemeen tegen haar waren. Het was niet anders dan de zon haar hitte en de maan haar invloed op de getijden te vergeven. Zo waren ze gewoon. Ze wist dat ze er niets aan konden doen en vreemd genoeg hield ze daardoor nog meer van hen.

Over een paar dagen begon de zomervakantie. Als ze bij hun club hoorde, zou ze de zomer misschien niet alleen door hoeven brengen en zou ze kunnen uitkijken naar de lange, hete dagen in plaats van er-teenop te zien.

‘Oké, zei ze terwijl ze knikte en haar kin zelfverzekerd omhoogstak, verrast door haar plotselinge vastbeslotenheid. ‘Ik doe het. En daarna hoor ik bij de club?’

‘Natuurlijk,’ antwoordde Irene. Ze keek haar echter niet aan. ‘Kom na school naar ons toe.’

*

Normaal gesproken was de laatste bel van de schooldag een reden om blij te zijn, maar nu Sally de trap van de school af liep voelde de angst in haar maag als een perzikpit die ze in zijn geheel had doorgeslikt.

De meisjes, die haar anders negeerden, zwermden om haar heen. Het waren er plotseling zes of zeven, hun gezichten stralend van verwachting en met iets wat op vriendelijkheid leek. Terwijl ze glimlachten en kwetterden als vrolijke vogels die zich rond een kronkelende worm verdrongen, voelde ze de pit zachter worden.

Op alle andere dagen zou Sally naar de bibliotheek of naar huis zijn gegaan, alleen, met haar schooltas over haar schouder, haar tenen in knellende schoenen gestoken en een rok aan waaronder haar dijbenen onaangenaam tegen elkaar aan wreven. Maar vandaag was ze niet alleen, niet eenzaam. Ze was opgenomen in de vrolijke en opgewonden golf meisjes die haar door North 7th Street naar Federal Street droeg. Het waren net bijen, dacht ze, zoemend en onschuldig als ze alleen waren, maar brommend en gevaarlijk als ze een groep vormden. Ze maakte deel uit van de magie van de zwerm terwijl ze naar Woolworth’s liepen.

Op de hoek van Broadway en Federal Street verspreidden de meisjes zich. Sommigen gingen de *five-and-dime* binnen en liepen naar de toonbank om een kersencola of *root beer float* te bestellen. Anderen bleven op de stoep staan, schopten tegen losse stukjes bestrating en doken de hoek om, waar ze sigaretten opstaken die ze uit de pakjes van hun

moeders hadden gestolen. Sally wilde dat ze bij hen kon blijven om te wachten op een ander meisje dat werd ingewijd.

‘Vooruit,’ zei Irene. Ze gaf een harde duw tegen haar schouder in de richting van de deur.

De ventilatoren in de winkel verspreidden koele lucht. Ze slikte moeizaam en liep langzaam langs het lunchrestaurant, dat nagenoeg leeg was. Ze zag alleen Vivi en Bess zitten, en vlak bij de deur een havikachtige man die achter een kom erwtensoep zat. Irene liep naar hen toe en Vivi keek naar Sally en zwaaide. Daardoor begonnen haar wangen weer te branden, maar het gaf haar ook moed.

Achter het lunchrestaurant zag ze tuinspullen uitgestald staan. Ze dacht aan haar stiefvader en hoe hij de postzegel die de voortuin van hun rijtjeshuis was had verzorgd. Hoe het hem was gelukt om tulpen, azalea’s en een keer zelfs een grote courgette aan de aarde te ontfutselen. Haar vingers gleden over de zakjes met zaden: radijs, suikermaïs, peultjes. Een van die zakjes zou geen probleem zijn, maar misschien telde dat niet omdat het te gemakkelijk was? Ze had het gevoel dat ze was uitgenodigd voor een spel waarvan niemand haar de regels had verteld. IJzeren gieters, rubberlaarzen en tuinhandschoenen. Ze liep langs rij na rij met speelgoed (pistolen en Matchbox-auto’s en een Madame Alexander-pop die was gekleed als Jo uit *Little Women*). Ze stak haar hand uit, raakte de pop aan en wenste heel even dat hij van haar was. Ze trok haar vingers echter snel beschaamd terug. Waarom dacht ze aan poppen? Ze was tenslotte al elf.

Ze zag babykleren en babyflesjes, stoffen luiers en slabbetjes. Sally kon nauwelijks wachten om haar kleine nichtje of neefje te ontmoeten. Ze vroeg zich af of ze hier iets voor de baby zou kunnen vinden, een speeltje of een knuffel. Maar doordat ze aan haar zus dacht, moest ze aan haar moeder denken, en de perzikpit keerde terug. Haar moeder met al haar verdriet en pijn. Sally deed normaal gesproken haar best om haar geen last te bezorgen. Ze probeerde er niet aan te denken hoe gekwetst haar moeder hierdoor zou zijn.

Sally schudde haar hoofd om de gedachte kwijt te raken, liep snel naar de schrijfwarenafdeling en bekeek de pennen en potloden. Dat was waarschijnlijk ook te gemakkelijk. Op het moment dat ze met haar

hand over de dikke roze vlakgommen gleed, kreeg ze een idee. Op een tafel met spullen voor een stuiver lag een stapel zwarte gemarmerde schriftjes. Dat was iets wat ze zou kunnen gebruiken. Ze schreef graag verhalen, of misschien had de club een secretaresse nodig om tijdens de vergaderingen te notuleren. Ze had een mooi handschrift. Dat zei iedereen.

Ze keek snel om zich heen. De man in het lunchrestaurant had de rekening gekregen, schoof een dollarbiljet naar de serveerster toe en tikte tegen zijn hoed. De meisjes giechelden nog steeds en schommel- den met hun benen. Vivi glimlachte weer naar Sally en knikte.

Sally keek opnieuw naar de stapel schriftjes, pakte er een en streeelde met haar duim over het gladde oppervlak. Ze dacht aan scheermesjes, aan de meisjes die haar hadden uitgenodigd om bij hun vriendinnen- club te komen. Hoe ze haar duim tegen die van hen zou mogen duwen waardoor hun bloed zich vermengde. Bloedzusters. Ze huiverde bij de gedachte aan de snee die hen voor altijd met elkaar zou verbinden.

Voordat ze er verder over na kon denken, schoof ze het schrift onder haar vest, sloeg haar armen over elkaar en haastte zich naar de uitgang. Ze had het gedaan. Ze voelde zich duizelig en licht in haar hoofd en kon nauwelijks wachten om uit de winkel te zijn en het de meisjes te laten zien. Sally liep naar het lunchrestaurant waar Vivi en de anderen hun cola dronken. Ze keken op toen ze haar zagen naderen, maar op het moment dat ze naar binnen wilde lopen, stond de man die de kom soep had gegeten op en ging voor haar staan.

‘Niet zo snel, liefde,’ zei hij. Ze hield haar hoofd naar beneden en knikte, maar op het moment dat ze hem wilde passeren, stak hij zijn hand uit en pakte haar arm vast. Toen ze opkeek, zag ze dat hij een ernstige uit- drukking op zijn gezicht had. Zijn ogen waren bijna kleurloos, net zo blauw als de waterige melk die haar moeder van melkpoeder maakte. Hij droeg een verbleekte gleufhoed waar zijn lange, magere gezicht deels achter schuilging.

‘Het spijt me, jongedame, maar je zult met me mee moeten komen.’

‘Wat?’ antwoordde ze.

‘Ik heb gezien wat je daarnet deed.’

‘Het spijt me... Het was niet mijn bedoeling...’ stotterde ze terwijl ze

het schrift onder haar vest vandaan haalde en het hem voorhield. ‘Ik wilde betalen, ik was niet van plan... Ik vergat het gewoon...’

Hij pakte het schrift uit haar hand. ‘Ik snap het. Je was niet van plan het te stelen, of wel soms? Je was waarschijnlijk ook niet van plan om iemand van de FBI tegen te komen. Weet je wat dat is, jongedame?’

De FBI? Natuurlijk had ze over de FBI gehoord. Dat was een soort politie, maar dan belangrijker. Het had iets met presidenten te maken. Of was dat alleen met Roosevelt geweest, de voorganger van president Truman?

‘Ja, meneer.’ Haar hart hamerde in haar borstkas en ze hield haar adem in.

‘Dat is mooi. Ik ben een FBI-agent en jij bent gearresteerd, jongedame.’

Terwijl de man haar arm nog steeds vasthield, liet Sally haar blik zoekend door het lunchrestaurant gaan. Ze hoopte dat Vivi, het aardige meisje, haar kon helpen om het uit te leggen. Het was gewoon een uitdaging. Een inwijding. Ze had geen kwaad in de zin gehad. Maar de meisjes waren verdwenen. Er liepen zelfs geen andere klanten in de winkel rond. Waar was iedereen naartoe? Ze was alleen met deze man met zijn lange vingers met nicotinevlekken die in het zachte, pastelkleurige mohair van haar vest groeven.

‘Je zult met me mee moeten,’ zei hij en hij begon haar aan haar arm mee te trekken.

‘Maar mijn vriendinnen...’ Het woord leek haar te bespotten. Waar waren haar vriendinnen nu? ‘Ik kan niet... Alstublieft...’

‘Het gerechtsgebouw is aan de overkant van de straat,’ zei de man. ‘Daar weten ze wel wat ze met een jeugdige crimineel zoals jij moeten doen.’

‘Alstublieft niet, meneer.’

Ze liepen naast elkaar naar de ingang van de winkel. Ze struikelde en hij trok aan haar arm om haar rechtop te houden. Hij gooide het schrift op een vitrine, leidde haar zwijgend naar de ingang en hield de deur met zijn vrije hand open voor een oude vrouw die naar binnen wilde.

Toen ze op straat stonden, doemde het gerechtsgebouw aan de overkant voor haar op. Was daar de gevangenis?

Hij hield haar arm nog steeds vast en begon met haar door de straat

te lopen tot ze bij een steeg kwamen en hij de hoek om ging. Het rook er naar vuilnis en motorolie.

‘Hoe heet je?’ vroeg hij met een rauwe stem. ‘Ik heb je naam nodig voor mijn rapport.’

‘Florence Horner, meneer. Maar ik word Sally genoemd. Brengt u me naar de gevangenis?’ Ze vroeg zich af of het wel mogelijk was dat ze naar de gevangenis ging. Ze was nog maar een meisje. Haar stiefvader had regelmatig een nacht in een ontnuchteringscel van de gevangenis doorgebracht. Ze had haar moeder er aan de telefoon over horen fluisteren. De enige andere dingen die Sally over de gevangenis wist, wist ze van de foto’s die ze in de etalage van The Savar had gezien: Abbott en Costello, zwart-wit gestreepte uniformen en kettingen met zware kogels die aan benen waren vastgebonden.

Plotseling naderde er een politieagent door de steeg en haar hart maakte een sprongetje. Zou de FBI-man haar aan hem overdragen? Zou de politieagent handboeien bij haar omdoen?

‘Goedemiddag, agent,’ zei de FBI-man. Hij tikte tegen zijn hoed terwijl de politieagent hen op weg naar de ingang van de steeg passeerde.

De tranen sprongen in Sally’s ogen.

De agent bleef staan. ‘Is alles in orde?’

‘Absoluut, agent,’ antwoordde de FBI-man.

‘Wat is er aan de hand, meisje?’

Sally schudde haar hoofd.

‘Mijn dochter is overstuurd omdat ik geen ijsje voor haar wil kopen, maar dan eet ze haar avondeten niet op. Haar moeder zou me opknopen.’

De agent grinnikte en knikte. ‘Ik snap het.’ Hij liep naar Sally toe, bukte zodat hij op ooghoogte met haar was en zwaaide zijn dikke vinger voor haar gezicht heen en weer. ‘Je doet wat je vader zegt, hoor je dat?’

Sally knikte terwijl de tranen over haar wangen begonnen te rollen. Waarom loog de FBI-man?

De agent ging weer rechtop staan. ‘Ik heb er zelf drie,’ zei hij tegen de FBI-man. ‘Ze winden me om hun vingers.’

De FBI-man gooide zijn hoofd achterover en zijn lach klonk als een pistoolschot.

‘Een prettige middag nog,’ zei de politieagent, waarna hij fluitend verder liep.

‘Luister, Sally,’ zei de FBI-man terwijl hij de agent nakeek. Hij glimlachte een beetje en ze zag dat zijn tanden scheef stonden, als lange, dunne grafzerken.

‘Ja, meneer?’ zei Sally. Het bloed bonkte in haar slapen.

‘Je hebt geluk gehad,’ zei hij. Hij keek in de richting waarin de agent was verdwenen en richtte zijn aandacht vervolgens weer op haar. ‘Veel geluk zelfs, omdat ik degene ben die je betrappt heeft in plaats van een andere diender.’

Gelúk? Dat was iets wat ze in elk geval niet had.

‘Eder ander zou je onmiddellijk aan de politie overhandigd hebben, maar ik mag je graag, Sally,’ zei hij glimlachend. ‘En ik weet vrij zeker dat je normaal gesproken een keurig meisje bent. Dus ben ik bereid om een afspraak met je te maken.’

Ze knikte. Ze wás een keurig meisje, en ze zou alles doen als hij haar naar huis liet gaan. Hij bleef haar arm echter vasthouden.

Hij keek opnieuw naar beide kanten van de steeg. ‘Het zit zo. Ik wil niet dat je naar de tuchtschool moet en daarom moet je je van tijd tot tijd bij me melden. Zo’n beetje als een reclasseringsambtenaar. Heb je daar weleens van gehoord?’

Sally knikte, hoewel ze geen idee had wat dat was. Het moest iets met de FBI te maken hebben.

‘Op welke school zit je, Sally?’

‘De Northeast School,’ antwoordde ze. ‘Ik ben net klaar met de vijfde klas. De school is in Vine Street.’

‘Goed dan,’ zei hij. Hij liet haar eindelijk los, hoewel ze het gevoel had dat zijn vingers nog steeds in haar arm groeven. Zo voelde het ook als haar moeder een slechte ochtend had en zich aan haar vastklampte terwijl ze de trap op liep omdat ze terug naar bed ging. Soms voelde ze haar moeders knellende hand de hele dag.

‘Mag ik nu naar huis?’ vroeg Sally. Ze had er onmiddellijk spijt van dat ze zo brutaal was.

Zijn gezicht verduisterde en hij aarzelde. Heel even was ze bang dat hij van gedachten zou veranderen.

‘We spreken het als volgt af,’ zei hij met een lage, rasperige stem. ‘Je vertelt dit aan niemand, geen woord. Ik krijg een heleboel problemen met de FBI als ze ontdekken dat ik medelijden met je had na wat je gedaan hebt. Begrijp je dat?’

Ze knikte, nog steeds huilend.

‘Ik wacht morgen voor de school op je en dan meld je je bij me.’

‘Oké,’ antwoordde ze. ‘Ik beloof het. Mag ik nu alstublieft naar huis?’

Hij pakte haar arm weer. Ze zag dat hij een halvemaanvormig litteken op zijn hand had. Hij had ook littekens op zijn gezicht. Het deed haar denken aan het litteken op haar been dat ze had opgelopen nadat ze als baby uit haar kinderstoel was gevallen. Het deed haar denken aan ongelukken.

‘Geen woord, Sally Horner. Ik kan namelijk elk moment van gedachten veranderen. En dan ga je naar de tuchtschool. Begrepen?’ Zijn mond was nu dicht bij haar, zo dichtbij dat ze de erwtensoep in zijn adem kon ruiken.

‘Ik beloof het,’ zei ze met een knikje.

‘Brave meid,’ zei hij grijnzend. Hij liet haar arm los, stopte zijn handen in zijn zakken en stak snel op O-benen de straat over, in de richting van het gerechtsgebouw.

Ella

De hard tikkende klok in de keuken stond op vier uur. Sally had een uur geleden thuis moeten komen. Soms ging ze na school naar de bibliotheek, maar morgen was de laatste dag van het schooljaar. De zomerlucht was benauwd. Ella Horner streek met haar pols over haar voorhoofd en haalde haar voet van het pedaal waarmee ze de naald door de eindeloze stroken stof joeg. Ze duwde zichzelf omhoog tot ze stond, waarbij al haar ledematen en gewrichten weerstand boden.

Ella leefde in een kooi van pijn, hoewel de ochtenden het ergst waren. Als ze wakker werd lag ze plat op haar rug en stroomden de tranen over de zijkanten van haar gezicht terwijl ze voldoende moed om op te staan probeerde op te roepen. Zelfs haar ribben leken op de broze tralies van een vogelkooi waarbinnen haar hart sloeg terwijl het wenste dat de haak zou opengaan zodat het vrij was. Ze kon zich niet herinneren hoe het voelde om te bewegen zonder de weerstand van al haar gewrichten te voelen. Met haar eenenveertig jaar was ze een oude vrouw met botten die door de reuma in een soort gevangenis waren veranderd.

Niet lang voordat Russell stierf was het begonnen: eerst in haar knieën, waarna het door het beenmerg via haar heupen naar haar schouders was gekropen, vervolgens naar haar ellebogen en uiteindelijk naar haar handen. Om de een of andere reden was het echter niet zo verlammend geweest toen hij er nog was. Hij was er een meester in geweest om haar af te leiden en had altijd een grap paraat gehad wanneer ze die het meest nodig had. Het was onmogelijk om zelfmedelijden te voelen als Russell er was. Ze herinnerde zich dat haar knieën zo gezwollen waren geweest dat ze ze niet kon buigen en dat hij haar in zijn armen had genomen en met haar door de keuken had gedanst. Hij was dronken geweest en had een volle kop koffie van het aanrecht geslagen, maar ze was de pijn ver-

geten zolang ‘Velvet Moon’ duurde, dat hij zachtjes in haar oor had geneuried. Maar nu was Russell weg. Een knipoog, een flits, en hij was verdwenen, waarna de kooi weer op slot was gegaan.

Het verminderde de pijn niet dat ze de hele dag (en soms tot diep in de donkerste delen van de nacht) achter de naaimachine zat. Toch werd het stukwerk elke week bezorgd en als ze het af had zette ze het voor de deur neer, waarna er een nieuw pakket werd afgeleverd. Op de ochtenden waarop de eenvoudigste taken een niveau van stoïcisme leken te vereisen dat ze gewoonweg niet kon oproepen, bleef ze in bed, maar de pakketten kwamen toch. Helaas bezat ze de vaardigheid niet om op een andere manier geld te verdienen, maar op deze manier kon ze in elk geval thuis blijven en hoefde ze niet de hele dag in een fabriek op haar benen te staan. Ze was er als Sally thuiskwam van school, net als de andere moeders in de buurt, die echtgenoten hadden die een salaris mee naar huis brachten.

Toen Susan nog thuis woonde had ze haar geholpen voor Sally te zorgen en later, nadat de reuma was begonnen, had ze ook voor Ella gezorgd. Maar nu Al en zij getrouwd waren en Susan zwanger was, waren haar bezoeken beperkt tot familie-etentjes en nam ze Sally een enkele keer mee naar de bioscoop. En Sally was nog maar een kind. Haar leven draaide om school en huiswerk; ze was de studiebol die Ella en Russell nooit waren geweest. Ella was na haar eerste jaar op de middelbare school van school gegaan en Russell was nooit verder gekomen dan de basisschool. Als Ella zich in de steek gelaten voelde, alleen, herinnerde ze zichzelf eraan dat dit was wat ze voor de meisjes hadden gewild. Sally kwam elke dag vol van wat ze die dag had geleerd uit school. *Mama, wist je dat je hart honderdduizend keer per dag slaat? Dat betekent dat het meer dan een miljard keer slaat in je leven! En mama, ik heb gelezen dat honden een miljoen keer beter kunnen ruiken dan mensen. Dat is toch niet te geloven? Ik wilde dat we een hond hadden. Misschien kunnen we op een dag een hond nemen? Dan wil ik net zo'n hond als Lassie, mama. Weet je nog dat we Elizabeth Taylor vorig jaar in Courage of Lassie gezien hebben? Ik vind Elizabeth Taylor zo geweldig...*

Sally, met haar oneindige nieuwsgierigheid en enthousiasme, was het enige lichtpuntje in Ella's leven, een eenzame lichtstraal in een scheme-

rige kamer. Maar ze was ook gemakkelijk afgeleid, een dromer. Ze leek heel veel op Russell, hoewel ze geen familie van elkaar waren. ‘Sally,’ berispte Ella haar soms om ervoor te zorgen dat het kind niet eindeloos doorging. ‘Stop met dat geklets en help me dit wasgoed opvouwen.’

Nu het schooljaar bijna afgelopen was, hoopte ze dat Sally meer in huis zou kunnen helpen. Ze was elf en volledig in staat om huishoudelijke taken te doen. Als Sally thuis was kreeg ze hulp bij de afwas, de vloeren dweilen, de bedden opmaken. Ze dacht dat ze Sally misschien zelfs kon leren naaien zodat ze haar kon helpen met het eindeloze werk als haar botten daar te stijf voor waren geworden. En ze zou Ella een beetje gezelschap houden, een beetje zonneschijn in haar leven brengen.

De klok tikte. Het was halfvijf. Waar bleef dat kind?

Sally

Toen Sally de donkere steeg uit kwam waren de meisjes verdwenen. Ze keek naar beide kanten van Broadway of ze ergens op haar wachtten, voor Woolworth's of J.C. Penney aan de overkant van de straat. Ze had gedaan wat ze hadden gevraagd en was er bijna om gearresteerd, maar niemand was gebleven. Ze hadden beslist gezien dat ze in de problemen zat, maar geen van hen had gewacht om zich ervan te verzekeren dat het goed afgelopen was. Zelfs Vivi niet.

Terwijl Sally naar huis rende, met een keel die rauw voelde van het huilen, dacht ze aan het schrift. De FBI-man had het ergens achtergelaten alsof het hem helemaal niets kon schelen. Maar als het zo onbelangrijk voor hem was, waarom had hij dan zo veel van haar verlangd? Al die ellende, en ze had nog steeds niets om de meisjes morgen te bewijzen dat ze hun test had doorstaan. Morgen. De FBI-man had gezegd dat ze zich morgen bij hem moest melden. Ze was niet vrij, niet echt. Hij had alleen medelijden met haar gehad. De wet was nog steeds de wet.

De enige andere keer dat ze zo dicht bij een politieagent was geweest, was nadat haar stiefvader was overleden. Ze waren midden in de nacht naar hun huis gekomen. Ze herinnerde zich dat ze dacht dat het kabaal afkomstig was van haar stiefvader die naar binnen strompelde; het gehuil van haar moeder was hetzelfde als alle andere avonden waarop hij stinkend naar drank en (vermoedelijk) andere vrouwen thuiskwam. (Sally had zichzelf een keer in de badkamer opgesloten en had haar gezicht in zijn kleren geduwd in een poging te ruiken wat haar moeder rook. Parfum? Huid? Het enige wat ze had kunnen onderscheiden was de vertrouwde ammoniaklucht; hij maakte huizen schoon voor de kost en had altijd een scherpe schoonmaakmiddelenstank om zich heen hangen.) Maar toen ze naar de trap was geslopen om naar de hal te kij-

ken, botste haar stiefvader niet tegen de muren terwijl hij probeerde zijn schoenen uit te trekken. En haar moeder was niet met schokkende schou- ders en gebalde vuisten aan het ruziën en huilen. In plaats daarvan zag Sally een politieagent die zijn armen om haar heen had geslagen. Dat verwarde haar. Was die agent verliefd op haar moeder? Ging hij haar kussen? Haar lichaam brandde door wat dat kon betekenen, maar op dat moment opende haar moeder haar mond en kwam er een geluid uit, een jammerkreet die onwerkelijk klonk, als de wilde katten die in de steeg achter hun huis woonden en 's nachts jankten.

Pas een week later, na de begrafenis, had ze begrepen dat haar stief- vader dronken was geweest en voor een trein was gaan staan. Mensen hadden hem gezien en hadden gezegd dat hij het opzettelijk had ge- daan. Toen ze aan haar moeder vroeg of hij nu in de hemel was, had die haar hoofd geschud en gezegd dat Petrus geen zelfmoordenaars binnen- liet.

Tijdens de wandeling van Woolworth's naar huis repeteerde ze het ver- haal dat ze haar moeder zou vertellen om uit te leggen waarom ze zo laat was. *Omdat het bijna zomervakantie is ben ik met een paar vriendinnen naar een lunchrestaurant gegaan om een cherry coke te drinken.*

Met wie?

Het gebruikelijke groepje... in elk geval Bess en Vivi.

Terwijl ze de droom verzon, kon ze zichzelf bijna in het lunchrestau- rant zien zitten. Ze schommelde met haar benen en dronk de stroperige frisdrank door een rood-wit gestreept rietje. Ze stelde zich voor dat ze iets in Vivi's roze oor fluisterde en dat Vivi breed naar haar glimlachte en knipoogde.

Aan de andere kant moest ze haar moeder misschien gewoon de waarheid vertellen. Haar vertellen wat er in Woolworth's was gebeurd en uitleggen dat ze het alleen had gedaan omdat ze bij de club had ge- wild. Ze mocht dan wel een dief zijn, maar ze hoefde niet ook nog een leugenaar te zijn.

Toen ze binnenkwam wachtte haar moeder niet op haar. Ze was bo- ven in de badkamer; Sally hoorde het water klotsen terwijl haar moeder zich in het bad liet zakken. Warme baden waren het enige wat de pijn

verlichtte. Sally wist dat ze haar zou roepen om haar eruit te helpen als het water koud werd. Het was voor hen beiden gênant, maar daar praat-ten ze niet over, en trouwens ook niet over andere dingen waarvoor ze zich schaamden.

Sally

De volgende dag, de laatste schooldag, zat Sally op de eerste rij in haar klas. Ze zat graag dicht bij mevrouw Appleton, die lief was en naar groene appels rook. Sally vermoedde dat ze haar naam daar misschien aan te danken had. Mevrouw Appleton gaf Sally altijd een beurt als ze haar hand opstak en vroeg haar vaak om naar het schoolbord te komen om een wiskundeprobleem op te lossen of een zin te ontleden. Sally hield van school, ze hield ervan om te leren. Ze was altijd de eerste die haar hand opstak in de klas – nooit met antwoorden, alleen om vragen te stellen – en negeerde het collectieve oogrollen van haar klasgenootjes.

Ja, Sally? kon mevrouw Appleton zeggen.

Hoeveel sterren zijn er in de Melkweg? Heeft iemand die weleens geteld?

Dat weet niemand zeker. Miljoenen, denk ik. Heeft iemand anders een vraag?

Sally's hand schoot weer omhoog. *Waarom zijn sommige sterren helderder dan andere?*

Dat heeft onder meer met de afstand te maken. Sterren die dichterbij ons staan lijken helderder, maar andere stralen inderdaad meer.

Vervolgens droeg Sally die kennis met zich mee, het woord 'stralen' op het puntje van haar tong.

'Je ziet er stralend uit, mama,' kon ze tegen haar moeder Ella zeggen terwijl die thuis achter de naaimachine zat en naar voren leunde om haar gebogen schouders te ontzien.

'Stil, Sally, dat is belachelijk.'

'Het is stralend,' kon ze tegen Susan zeggen, die de kinderkamer in een helder citroengeel schilderde. Susan zou glimlachen en haar ronde buik aanraken. 'Dat klopt helemaal, Sally. Zo is het precies.'

Op school zat Sally graag in het midden van de eerste rij, waar haar uitzicht door niets of niemand werd belemmerd. Dat was sinds de eerste schooldag haar gewoonte. Maar vandaag wilde Sally dat ze achter in het lokaal kon zitten omdat ze het gevoel had dat zij de belemmering was en twintig paar ogen zich in haar schedel boorden.

Vivi zat naast haar, niet omdat ze dat wilde maar omdat het moest. Ze bevond zich voortdurend in de periferie van Sally's zicht, maar ze durfde haar hoofd niet om te draaien omdat ze er niet op betrappt wilde worden dat ze naar haar staarde. Op het moment dat mevrouw Appleton iets in haar bureaulade zocht, boog Vivi zich echter naar haar toe. 'Heeft die oude man je naar de politie gebracht?' vroeg ze fluisterend.

Sally voelde dat ze begon te blozen; haar oren werden zo warm dat ze jeukten. Ze schudde haar hoofd. De meisjes waren haar níét vergeten, in elk geval Vivi niet.

Ze keek naar Vivi, die een bezorgde uitdrukking op haar gezicht had. Misschien kon ze haar vertellen dat de man had gezegd dat ze zich na school bij hem moest melden. Misschien kon ze vertellen over haar belofte om zich bij hem te melden zodat hij haar niet naar een tucht-school zou sturen. Maar ze had gezwóren er geen woord over te zeggen. Ze had het haar moeder zelfs niet verteld. Zou hij erachter komen als ze het aan Vivi vertelde? Ineens bedacht ze dat hij Vivi misschien ook had opgepakt en dat dit een deel van de test was. Of erger nog, stel dat de man helemaal niet van de FBI was, maar dat Bess en Irene hem zover hadden gekregen haar in de maling te nemen? Stel dat deze inwijding gewoon een gemene grap was? Ze wist niet wat erger zou zijn.

'Nou?' drong Vivi aan, maar op dat moment had mevrouw Appleton gevonden waarnaar ze zocht en keek ze met een strenge blik boven haar stoffige bril naar de meisjes.

'Vertel je het me straks?' vroeg Vivi, en Sally knikte.

Maar later, tijdens de pauze, in de kantine, nadat de laatste bel van het jaar was gegaan, zei Sally geen woord. Ze kon zichzelf er niet toe brengen om Vivi, of iemand anders, te vertellen wat er was gebeurd, alsof ze de man zou oproepen door het hardop te zeggen. Als ze er nooit iets over zei zou ze het misschien ongedaan kunnen maken en zou hij

verdwijnen naar de plek waar hij vandaan was gekomen. Nadat de laatste bel was gegaan, verstopte ze zich in een toilethokje tot de meisjes allemaal vertrokken waren, tot de gangen leeg waren, tot ze vrij zeker wist dat alleen de leerkrachten en de conciërge nog aanwezig waren. Ze liep door de hal naar de voordeur en bedacht dat ze zich hier misschien de hele zomervakantie kon verstoppen. Ze kon eten in de kantine en slapen op de bobbelige bank in de docentenkamer. Ze zou hier veilig zijn. Sally schudde haar hoofd. Ze gedroeg zich onnozel. Ze moest gewoon naar huis.

Ze begon naar buiten te lopen en hapte naar adem toen iemand van achteren haar schouder vastpakte.

‘Sally,’ zei mevrouw Appleton. ‘Ik wens je een fantastische zomer, liefje.’

Sally mompelde ‘Dank u’, waarna ze diep ademhaalde en naar links en rechts de straat in keek. Ze verwachtte dat hij bij de grote kersenboom zou staan, misschien in een politiewagen of waarin mannen van de FBI ook reden. Maar de enige auto in de straat was bedekt met verlepte bloesem omdat hij wekenlang niet van zijn plaats was gekomen.

Was het mogelijk dat hij níét zou komen? Dat hij haar alleen bang had willen maken? Tenslotte was ze nog maar een kind, een meisje. Het besef zorgde ervoor dat ze zich schaamde voor haar onnozelheid, haar goedgelovigheid. Misschien hadden ze gewoon een grap met haar uitgehaald. Een heel gemene natuurlijk, maar toch een grap.

Ze keek weer naar de straat, slaakte een sidderende zucht, streek over haar ogen en kwam in beweging. Met elke stap die ze verder bij de school vandaan was, raakte ze er meer van overtuigd dat het gewoon een rotstreek was geweest. Bess en Irene waren zo gemeen. Maar Vivi had in elk geval meegeleefd, zij was de enige die ernaar had gevraagd. Vivi woonde maar een paar huizenblokken bij Sally vandaan. Misschien kon ze een keertje naar haar huis gaan om te vragen of ze zin had om naar het zwembad in Farnham Park te gaan. Dan had ze echter een nieuw badpak nodig; ze knapte bijna uit de naden van dat van vorig jaar. Ze vroeg zich af of Vivi het leuk vond om naar de bioscoop te gaan. Sally was gek op films. *Homecoming* met Clark Gable en Lana Turner draaide nu in de bioscopen. Clark Gable was heel knap, maar niet zo

knap als Cary Grant. Ze was vorig jaar samen met Susan naar *The Bishop's Wife* geweest en ze waren allebei zowat flauwgevallen.

Ze begon te beseffen dat het zomervakantie was en dat de maanden die voor haar lagen allemaal mogelijkheden bevatten.

Toen ze de hoek bereikte waar ze normaal afsloeg om naar huis te gaan, overwoog ze heel even om naar Woolworth's te lopen. Ze was er bijna van overtuigd dat Bess, Irene en de anderen haar uitlachten boven druipe *hot fudge sundaes*. Ze stelde zich voor dat Vivi hun een standje gaf, Sally verdedigde en zei dat ze eigenlijk heel leuk was. Wat zou het fantastisch zijn om naar hen toe te gaan, naast hen te gaan zitten en te zeggen: 'Jullie hadden me te pakken!' Zou dat niet geweldig zijn? Ze giechelde bij de gedachte en stelde zich voor hoe verrast ze zouden zijn.

'Sally,' zei de man terwijl hij voor haar ging staan.

Haar hart bonkte in haar keel.

Hij droeg hetzelfde lichtblauwe overhemd en zwarte jack als de vorige dag, zijn stropdas was losjes geknoopt. Ze kon zijn gezicht in het felle zonlicht nu duidelijker zien, hoewel hij de gleufhoed met de brede rand weer droeg. Het litteken op zijn gezicht dat haar eerder al was opgevallen, was ook scherper en sneed zijn wang als een legpuzzel in tweeën.

'Luister, de plannen zijn gewijzigd. Het bestuur zegt dat ik je op het hoofdkantoor moet afleveren.'

Sally voelde haar knieën knikken. Gal kwam omhoog in haar keel, maar ze was te bang om het uit te spugen, dus slikte ze het brandende vocht weer door. 'Naar het gerechtsgebouw?' vroeg ze.

Hij lachte en klopte haar op de rug. 'Was het maar zo gemakkelijk, liefje. Ze zitten aan de kust. In Atlantic City.'

'Nee,' zei ze. 'Ik kan niet weg uit Camden, mijn moeder laat me nooit gaan. Ze is ziek en heeft me thuis nodig.' Sally schudde haar hoofd. 'En mijn zus kan elk moment een baby krijgen.'

Hij trok zijn jack een stukje naar achteren en Sally zag de kolf van een pistool uit zijn broekband steken. Haar zicht begon aan de randen te vervagen.

'Ik zal je vertellen wat je gaat doen,' zei hij.

Ella

Ella zat in de stoffige eetkamer over de naaimachine gebogen toen Sally binnen kwam rennen.

‘Mama,’ zei ze. Ze haastte zich naar haar toe en sloeg haar armen om haar heen.

‘Voorzichtig, voorzichtig,’ zei Ella terwijl ze ineenkromp. Sally hield van haar met een intensiteit waarvoor Ella zich geneerde. Sinds ze een klein kind was had ze zich aan haar vastgeklampt op een manier zoals Susan nooit had gedaan. Misschien was dat omdat ze geen vader had; nadat Russell was overleden, was het alsof alle liefde die Sally voor hem had gevoeld een plek nodig had om zich op te richten, en Ella werd de vervanger over wie Sally haar enorme hart uitstortte. Sally’s genegenheid leek vloeibaar en leek haar hart tot de rand te vullen.

Ella maakte zich van haar los. ‘Wat is er met je aan de hand?’ vroeg ze in het besef dat zowel haar woorden als het gebaar onaardiger overkwamen dan haar bedoeling was.

Sally aarzelde en ging vervolgens op de stoel naast Ella zitten. ‘Ik ben uitgenodigd om mee te gaan naar de kust,’ zei ze met een smekende blik. ‘Ik mag met mijn vriendin en haar ouders mee.’

Ella keek haar ongelovig aan. Sally had het nog nooit over vriendinnen gehad. Er was nooit iemand bij haar thuis geweest en ze was nooit gevraagd om bij een ander te komen spelen. Ze was een eenzaam meisje, precies zoals Ella als kind was geweest.

‘Welke vriendin?’ vroeg Ella. Ze zette haar leesbril af en legde die naast de naaimachine. Ze had nog uren werk te doen, een miljoen steken.

Sally beet op haar lip en keek bijna zenuwachtig de kamer rond.

‘Wat is er met je aan de hand?’ vroeg Ella. ‘Hemel, je gedraagt je heel eigenaardig.’

‘Vivi,’ zei Sally met opgetrokken wenkbrauwen. ‘Vivi Peterson.’
Ella schudde haar hoofd. ‘Ik ken de Petersons niet.’

‘Ze zijn heel aardig,’ zei Sally. ‘En ze hebben me uitgenodigd om mee op vakantie te gaan. Naar de kust.’ Sally transpireerde; Ella zag dat de zweetdruppels op haar bovenlip paren.

‘Doe je vest uit,’ zei ze.

Sally deed wat haar moeder zei en hing hem over de rug van de eetkamerstoel. Arme, dikke, ernstige Sally met haar vollemaansgezicht, haar saaie haar en bleke ogen. Wat moest er van dit meisje worden? Zou ze net als Ella eindigen in een huwelijk met de eerste jongen die haar een compliment maakte om vervolgens tien jaar later in de steek te worden gelaten met twee jonge kinderen die ze moest opvoeden? Zou ze het slachtoffer worden van een charmante dronkaard die alles wat hij aanraakte kapotmaakte?

‘Wie gaat me in huis helpen als jij weg bent?’ vroeg Ella.

‘Susan?’ antwoordde Sally, hoewel ze wist dat die kans heel klein was. Susan had het druk met haar eigen nieuwe leven. Ze was niet alleen getrouwd en in verwachting, maar hielp de familie van haar echtgenoot ook in het tuincentrum. Sally’s stem klonk eigenaardig toen ze verderging: ‘Vivi zegt dat de kust in deze tijd van het jaar prachtig is. We logeren in een luxehotel aan de promenade.’

Ella zette haar bril weer op en keek naar de steken die ze had gemaakt; als ze een paar uur had genaaid, begonnen ze soms op treinrails te lijken. Twee parallelle lijnen die eindeloos door de uitgestrekte velden en over de glooiende bruingroene heuvels liepen.

‘Hoelang blijf je daar?’ vroeg ze iets milder. Een vakantie aan de kust. Het klonk geweldig.

Sally schudde haar hoofd. ‘Ik weet het niet, mama. Een week misschien?’

Ze kon Sally niet veel geven, maar dit kon ze voor haar doen. Ze was tenslotte nog maar een kind. En nu was er iemand die bevriend met haar wilde zijn. Hoe kon ze haar dat weigeren?

‘Hoe zei je ook alweer dat ze heette? Peterson?’

‘Ja, mama. Hij zei dat hij je vanavond belt. Ik heb hem ons telefoonnummer gegeven. Morgen nemen we de bus naar Atlantic City.’

‘Wie?’

‘Meneer Peterson,’ zei Sally. Ze knipperde met haar ogen en sprak langzaam. ‘Vivi’s vader. Vivi en haar moeder zijn daar al, maar hij moest nog een dag in Camden blijven voor zijn werk.’

‘Komen ze in onze kerk?’ vroeg Ella, hoewel ze zich na Russells begrafenis te veel had geschaamd om haar gezicht daar te laten zien. Ze onderging het gefluister en de starende blikken alleen tijdens Pasen en Kerstmis.

‘Dat weet ik niet, mama.’

Ella keek naar Sally en zag dat haar ogen vol tranen stonden en over haar wangen begonnen te rollen. Het bracht Ella in verlegenheid om haar zo te zien, dus zette ze haar voet op het pedaal en ging weer aan het werk. ‘Ik wil met de vader van dat meisje praten.’

Lees verder in: *De verdwijning van Sally Horner*.

Eerste druk juli 2019

Oorspronkelijke titel *Rust & Stardust*

Oorspronkelijke uitgever St. Martin's Press, onderdeel van Macmillan

Copyright © 2018 by T. Greenwood

The moral right of T. Greenwood to be identified as the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2019 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Corry van Bree

Omslagontwerp Marry van Baar

Omslagillustratie © Arcangel/Mandy Erskine

Opmaak binnenwerk ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 4588 9

ISBN e-book 978 90 261 4589 6

NUR 305, 302

Citaten in de opdracht en in het nawoord: Vladimir Nabokov, *Lolita*. Vertaling Rien Verhoef, Singel Pockets, 1994, blz. 337 en 379

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Dit boek is fictie. Zoals voor vele fictiewerken geldt, vindt dit verhaal zijn oorsprong in historische gebeurtenissen. Desalniettemin zijn alle gebeurtenissen in dit boek, net als alle personages en dialogen, ontsproten aan de verbeelding van de auteur.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.